Kolmapäev, 20. jaanuar 2021

P9_TA(2021)0012

Ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamine – 2020. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 20. jaanuari 2021. aasta resolutsioon ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamist käsitleva 2020. aasta aruande kohta (2020/2206(INI))

(2021/C 456/07)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu aastaaruannet Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) V jaotist,

— võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) 1975. aasta Helsingi lõppakti,

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja deklaratsiooni poliitilise vastutuse kohta ([1]),

— võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 25. septembri 2015. aasta resolutsiooni „Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma““,

— võttes arvesse nõukogu 22. jaanuari 2018. aasta järeldusi väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitava integreeritud lähenemisviisi kohta,

— võttes arvesse ÜRO silmapaistvate rahvusvaheliste ja piirkondlike ekspertide Jeemeni rühma kolmandat raportit pealkirjaga „Yemen: A Pandemic of Impunity in a Tortured Land“ (Karistamatuse pandeemia piinatud maal), mis hõlmab ajavahemikku juulist 2019 kuni juunini 2020,

— võttes arvesse 28. juunil 2016 avaldatud Euroopa Liidu üldist välis- ja julgeolekupoliitika strateegiat,

— võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 8. aprilli 2020. aasta ühisteatist ELi üleilmse tegevuse kohta seoses COVID-19-ga (JOIN(2020)0011),

— võttes arvesse oma 23. oktoobri 2020. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta ELi välis- ja julgeolekupoliitikas ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta soovitust nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, mis käsitleb ELi eriesindajate tegevusulatust ja volitusi ([3]),

— võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 (2000) naiste, rahu ja julgeoleku kohta,

— võttes arvesse Euroopa julgeoleku tegevuskava 2015–2020,

— võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. juuni 2020. aasta ühisteatist „Võitlus COVID-19 kohta levitatava väärinfoga – faktid selgeks“ (JOIN(2020)0008),

— võttes arvesse oma 17. aprilli 2020. aasta resolutsiooni ELi kooskõlastatud meetmete kohta võitluses COVID-19 pandeemia ja selle tagajärgede vastu ([4]),

([1]) ELT C 210, 3.8.2010, lk 1.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0286.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0172.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0054.

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2020. aasta järeldusi julgeoleku ja kaitse kohta,

— võttes arvesse komisjoni 9. septembri 2020. aasta teatist „2020. aasta aruanne tulevikusuundade strateegilise analüüsi kohta – kurss Euroopa toimetulekuvõime suurendamisele“,

— võttes arvesse nõukogu 18. juuni 2019. aasta, 15. juuli 2019. aasta, 14. oktoobri 2019. aasta ja 12. detsembri 2019. aasta järeldusi, ELi välisministrite 15. mai 2020. aasta avaldust, Euroopa Ülemkogu 20. juuni 2019. aasta, 17. oktoobri 2019. aasta ja 1. oktoobri 2020. aasta järeldusi Türgi ebaseadusliku tegevuse kohta Vahemere idaosas ning nõukogu 14. oktoobri 2019. aasta järeldusi Kirde-Süüria kohta,

— võttes arvesse komisjoni 29. aprilli 2020. aasta teatist „Lääne-Balkani riikide toetamine COVID-19 puhanguga võitlemisel ja pandeemiajärgsel taastumisel. Komisjoni panus ELi ja Lääne-Balkani riikide juhtide 6. mai 2020. aasta kohtumise eel“ (COM(2020)0315),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

— võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A9-0266/2020),

A. arvestades, et Euroopa Parlamendil on ülesanne ja kohustus teha demokraatlikku järelevalvet ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) üle ning parlament peaks saama selle ülesande täielikuks täitmiseks läbipaistval viisil ja õigeaegselt vajaliku teabe ning mõjusad vahendid, sealhulgas kõigi kaitsevaldkonna tööstuslike programmide jaoks;

B. arvestades, et ELi ÜVJP eesmärk on julgeoleku ja stabiilsuse tagamine, edendades samas selliseid Euroopa väärtusi nagu vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste austamine;

C. arvestades, et maailm seisab silmitsi agressiivse geopoliitilise konkurentsi stsenaariumiga, millega toime tulemine nõuab kiirete ja asjakohaste välispoliitiliste vastuste süsteeme ning suutlikkust;

D. arvestades, et vajadus tugevama, ambitsioonikama, usaldusväärse ja ühtse ühise välispoliitika järele on muutunud hädavajalikuks, kuna EL seisab oma laiemas ümbruses silmitsi mitme geopoliitilise probleemiga, mis mõjutavad otseselt või kaudselt kõiki liikmesriike ja nende kodanikke;

E. arvestades, et ELi välis- ja julgeolekupoliitika ei ole saavutanud loodetud tulemusi, sest liikmesriikide seas puudub ühtsus;

F. arvestades, et ükski ELi liikmesriik ei suuda saada üksi hakkama ühegi globaalse probleemiga, millega Euroopa praegu silmitsi seisab; arvestades, et ambitsioonikas ja tõhus ÜVJP peab tuginema piisavatele rahalistele vahenditele ja täiustatud otsustusprotsessidele;

G. arvestades, et COVID-19 pandeemia kontekstis on paljudes maailma osades nõrgenenud demokraatia, õigusriik, inimõigused ja põhivabadused ning sagenenud on kolmandate riikide desinformatsiooni levitamise kampaaniad ja küberründed; arvestades, et reeglitepõhisel rahvusvahelisel korral põhineva mitmepoolse koostöö tugevnemise asemel on kanda kinnitanud isolatsionistlikud, ühepoolsed ja üleilmastumise vastased suundumused ning süsteemne rivaliteet;

H. arvestades, et sellised katsumused nagu populismi taaselustumine ja autoritaarsus, suurenev vastumeelsus rahvusvahelise õiguse, inimõiguste ja õigusriigi austamisele ning rünnakud liberaalse demokraatia ja mitmepoolsuse vastu, kombineerituna suurvõimude omavahelise konkurentsiga, mis on muutunud rivaliteetideks, ning seda eelkõige USA ja Hiina vahel, kujutavad endast tõsist probleemi rahvusvahelisele julgeolekule ja ELi väärtustele, huvidele ja mõjule, sest ELi ähvardab oht jääda otsuste langetamise valdkondades kõrvale, mis oleks liidule äärmiselt kahjulik;

I. arvestades, et Euroopa naabruspoliitika on ELi ida- ja lõunanaabruse seisukohalt keskne instrument;

J. arvestades, et ebastabiilsus ja ettearvamatus liidu piiridel ja selle lähinaabruses kujutavad otsest ohtu liidu ja selle liikmesriikide julgeolekule; arvestades, et COVID-19 pandeemia võib viia rahvusvahelise julgeolekukeskkonna halvenemisele; arvestades, et selle pandeemia rängad majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed mõjutavad tugevalt praegust vaesuse ja ebavõrdsuse taset ning võivad seega viia tõsise sotsiaalse rahulolematuse ja meeleavaldusteni, mis põhjustaks paljudes ebakindlates riikides veelgi enam ebakindlust; arvestades, et mitmed eelnevatel aastatel tekkinud

ohud, sealhulgas küberohud, kliimamuutused ja pandeemiad, on nüüd saanud tegelikkuseks, millel on üha tõsisem mõju nii erinevatele inimelu aspektidele kui ka arenguvõimalustele ning üleilmsele geopoliitilisele korrale ja stabiilsusele;

K. arvestades, et üleilmse merendusteabe kasutamine on hädavajalik strateegilise seire tagamiseks, riskianalüüsi ja varajase hoiatamise võimaldamiseks liidule ja liikmesriikidele ning tsiviil- ja sõjaliste meresõiduturvalisuse operatsioonide teabetoe tugevdamiseks;

L. arvestades, et terrorismivastane võitlus on Euroopa julgeoleku tegevuskavas 2015–2020 väga prioriteetne;

M. arvestades, et COVID-19 pandeemia on toonud esile Euroopa Liidu kaitsetuse autoritaarsete režiimide suhtes, ELi traditsiooniliste välispartnerluste hapruse ning selle, et liidul on vaja tagada oma põhiväärtustega kooskõlas olev välispoliitika; arvestades, et EL peaks sellest tulenevalt oma välissuhted üle vaatama, et need põhineksid solidaarsuse ja mitmepoolsuse põhimõtetel; arvestades, et COVID-19 pandeemia ja selle ulatuslikud tagajärjed on eriti rängalt tabanud kõige kaitsetumad, seda eelkõige nõrgemate tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemidega piirkondades;

N. arvestades, et viimasel aastatel on tekkinud uusi mitmemõõtmelisi probleeme, näiteks massihävitusrelvade levik, massihävitusrelvade leviku tõkestamist puudutavate lepete kahtluse alla seadmine, piirkondlike konfliktide ägenemine, millega on kaasnenud massiline rahvastiku ümberasumine, konkurents loodusvarade nimel, energiasõltuvus, kliimamuutus, läbikukkunud riikide konsolideerimine, terrorism, rahvusvaheline organiseeritud kuritegevus, küberründed või väärinfo levitamise kampaaniad;

O. arvestades, et oluliste relvastuskontrolli ja desarmeerimise kokkulepete lagunemise ning uute relvatehnoloogiate valdkonnas toimuvate kiirete arengute valguses tuleks desarmeerimisele, relvastuskontrollile ning relvade leviku tõkestamisele hakata ÜVJPs suurt tähelepanu pöörama, et kaitsta nii ELi kodanikke kui ka rahvusvahelist stabiilsust ja julgeolekut; arvestades, et ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP tuleb kriteeriumite rangeks kohaldamiseks ja rakendamiseks ajakohastada;

ELi positsioneerimine nn valitud partnerina muutuvates geopoliitilistes oludes

1. rõhutab, et COVID-19 pandeemia on äratav signaal vajadusele tugevama, autonoomsema, ühtsema ning enesekindlama ELi välis- ja julgeolekupoliitika järele, mis suurendab liidu juhtrolli rahvusvahelisel tasandil, et kaitsta ja arendada reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda, mis tagab mitmepoolsuse, demokraatia ja inimõigused, ning edendada kogu maailmas otsustavamalt oma väärtusi ja huvisid; rõhutab, et selle saavutamiseks peab EL kõigepealt oma lähinaabruses asuvaid partnereid edukalt toetama;

2. edendab ja kaitseb ELi rolli usaldusväärse partnerina kogu maailmas, kolmandate osapoolte eelistatud valitud partnerina, põhimõttelise, ent mitte dogmaatilise ausa vahendajana, konfliktide lahendamise ja vahendamisega tegeleva osalejana, edendades ennekõike diplomaatiat ning dialoogi, et läheneda üleilmsetele konfliktidele konstruktiivselt, kestliku arengu juhtiva elluviija ja mitmepoolse raamistiku peamise panustajana, ent ka üleilmse osalejana, kes on ELi enda väärtuste ja huvide kaitsmiseks valmis toimima autonoomselt ja otsustavalt ning kes tagab kohusetundlikult enda turvalisust ning edendab rahvusvahelist rahu ja stabiilsust, tuginedes ÜRO põhikirja ja liikmesriikide õigusaktide põhimõtetele ja väärtustele ning austades reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda; on seisukohal, et maailmas ELi mõju suurendamiseks ja liidu positiivse jõu mudeli üleilmseks edendamiseks ning vastutustundliku rolli edendamiseks üleilmses juhtimises, samuti strateegilise vastutuse võtmiseks oma vahetus naabruses on vajalik loomingulisus, ettenägelik hoiak ning suurem ühtsus ja solidaarsus liikmesriikide vahel, samuti liikmesriikide panus ja ressursid;

3. rõhutab, et maailma kasvav ebastabiilsus, üha enam vastasseisu õhutav keskkond, mitmepoolsuse vähenemine ja autoritaarsuse kasv, samuti mitmetahulised üleilmsed probleemid, eriti üha pingelisem õhustik, mis toob kaasa relvastatud konfliktide (muu hulgas Euroopa ida- ja lõunapiiril) jätkumise ja mõnikord taasalustamise, terrorism, kliimamuutused ja loodusvarasid ähvardavad ohud, kontrollimatud rändevood, tervisega seotud riskid ning hübriidohud (sealhulgas desinformatsioonikampaaniad, aktiivsed meetmed ja küberründed) peaks viima ELi selleni, et arendada oma strateegilist autonoomiat ja tugevdada samal ajal koostööd oma liitlastega; rõhutab sellega seoses, kui oluline on liidu jaoks strateegilisema koostöö loomine kolmandate riikidega, mis põhineb usaldusel ja vastastikusel kasul, ning liitude loomine samu seisukohti jagavate demokraatlike riikidega, sealhulgas lõunapoolkeral, ning vajaduse korral ajutiste koalitsioonide rajamine teiste mõttekaaslastega;

4. rõhutab sellega seoses liidu vajadust teha tihedat koostööd üleilmsete oluliste partneritega ning etendada aktiivset rolli rahvusvahelise õiguse ja mitmepoolse süsteemi jaoks oluliste institutsioonide kaitsmisel; rõhutab, et oluline on tugevdada ELi partnerlust ÜRO ja NATOga, samuti süvendada koostööd muu hulgas järgmiste organisatsioonidega: Euroopa Nõukogu, OSCE, Kagu-Aasia Maade Assotsiatsioon (ASEAN), Aafrika Liit, Ameerika Riikide Organisatsioon, Araabia Riikide Liiga, Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühendus ja Mercosur; nõuab tihedamat koostööd ja koordineerimist ELi ja NATO vahel, ühendades teadmised ja ressursid ning vältides dubleerimist, et luua ühine ja täiendav lähenemisviis piirkondlikul ja üleilmsel tasandil praeguste ja tulevaste julgeolekuprobleemide, samuti konfliktiolukordade, tervisekriiside, asümmeetriliste ja hübriidohtude, küberrünnete, desinformatsiooni jne lahendamiseks; rõhutab Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tähtsust inimsusevastaste kuritegude uurimisel ja nende ohvrite kaitsmisel ning väljendab heameelt liidu tugeva toetuse üle kohtule, mis on hiljuti olnud surve ja rünnakute ohvriks;

5. väljendab muret valitsuste ja valitsusväliste osalejate toetatud desinformatsiooni- ja propagandakampaaniate enneolematu ulatuse suhtes, sealhulgas Euroopa naabruses ja eelkõige Lääne-Balkani riikides, kuna need avaldavad ühiskondadele laastavat mõju; mõistab hukka pahatahtlike kavatsustega teabe manipuleerimise ja relvana kasutamise, sealhulgas riiklike, piirkondlike ja valitsusväliste osalejate poolt, samuti platvormid ja organisatsioonid, mida autoritaarsed kolmandad riigid kasutavad, et Euroopa erakondi ja poliitilisi huvirühmi otseselt ning kaudselt rahastada ja mõjutada; kiidab heaks ELi institutsioonide ülivajaliku reageerimise mainitud uutele katsumustele, näiteks parlamendis uue erikomisjoni sisseseadmise, mis käsitleb välissekkumist ELi demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas desinformatsiooni, ning kiidab heaks, et nõukogu võttis vastu otsuse piiravate meetmete kohta, millega takistada liitu või selle liikmesriike ähvardavaid küberründe[id] ([5]); rõhutab, et reageerida tuleb selliselt, et see ei piira põhiõigusi ja -vabadusi; juhib tähelepanu ELi tõhusa strateegilise teabevahetuse olulisusele ning kiidab Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni töörühma tugevdamist ja selle jõupingutusi desinformatsioonikampaaniate tuvastamisel ja mahasurumisel; rõhutab, et EL peaks veelgi tugevdama oma suutlikkust ennetavalt võidelda demokraatiat ohustavate valeuudiste ja desinformatsiooniga, ning parandama oma julgeolekukultuuri, et oma teabe- ja sidevõrke paremini kaitsta; kutsub ELi üles hakkama hübriidohtude ning autoritaarsete režiimide kahjuliku mõju (mis puudutab eelkõige maailma demokraatlikke valitsemistavasid ja eraettevõtjaid) vastu suunatud kollektiivse enesekaitse ja koostöö raamistiku eestvedajaks; rõhutab seetõttu, et EL peaks tugevdama oma liite teiste üleilmsete demokraatlike osalejatega, et selliste ohtudega globaalselt toime tulla, sealhulgas reformitud ja vastupidavamate mitmepoolsete institutsioonide kaudu;

6. rõhutab, et ELi välis- ja julgeolekupoliitika peaks juhinduma ELi lepingu artiklis 21 sätestatud eesmärkide edendamisest, sealhulgas demokraatia, inimväärikus, inimõigused ja põhivabadused (sealhulgas usu- ja veendumusvabadus), kõigi vähemuste ja usukogukondade (sealhulgas kristlased, juudid, muslimid, mitteusklikud jt) kaitse ning soolise võrdõiguslikkuse edendamine; kiidab seoses sellega heaks komisjoni hiljutise otsuse uuendada usu- ja veendumusvabaduse edendamisega väljaspool ELi tegeleva ELi erisaadiku mandaati, ent nõuab tungivalt, et ametissemääramine toimuks esimesel võimalusel; kutsub ELi delegatsioone üles jälgima hoolikalt üleilmset inimõiguste olukorda, tegema kindlaks suundumusi ning toetama kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioone nende jõupingutustes peatada maailma inimõiguste negatiivsed arengud; rõhutab, et ELi välis- ja julgeolekupoliitika on tõhusam, kui majanduslikes ja poliitilistes stiimulites kasutatakse tingimuslikkust; tuletab sellega seoses meelde, et komisjon peaks jälgima inimõiguste olukorda kolmandates riikides, kelle suhtes kehtib viisanõudest vabastamine, ja teavitama Euroopa Parlamenti sellest regulaarselt ning peatama viisanõudest vabastamise, kui asjaomases riigis esineb rikkumisi; kutsub komisjoni ja nõukogu üles tugevdama kogu maailmas demokraatia toetusprogramme, soosides demokraatiat pooldavaid alt-üles protsesse, tõstes asutuste vastupanuvõimet ning toetades Euroopa poliitiliste sihtasutuste tegevust demokraatlike protsesside tugevdamisel; kordab oma 13. märtsi 2019. aasta soovituses esitatud üleskutset reformida ja läbi vaadata ELi eriesindajad ja erisaadikud;

7. rõhutab, et EL peaks tegelema rände algpõhjustega, sealhulgas vaesus, toiduga ja toitumisalane kindlustamatus, töötus, ebastabiilsus ning turvalisuse puudumine kolmandates riikides, kust ebaseaduslik massiline ränne alguse saab; rõhutab, et samuti tuleks pöörata tähelepanu stabiilsete institutsioonide arengu toetamisele, et soodustada nendes riikides kestlikku ühiskondlikku arengut;

([5]) Nõukogu 17. mai 2019. aasta otsus (ÜVJP) 2019/797 piiravate meetmete kohta, millega takistada liitu või selle liikmesriike ähvardavaid küberründe[id] (ELT L 129 I, 17.5.2019, lk 13).

Kolmapäev, 20. jaanuar 2021

Uus püüdluste tase ÜVJP jaoks: strateegilised regionaalsed lähenemisviisid, mis on rajatud tugevamale poliitilisele tahtele

8. tuletab meelde, et ühelgi ELi liikmesriigil ei ole üksinda piisavalt suutlikkust ja vahendeid praeguste rahvusvaheliste katsumustega tõhusaks tegelemiseks; on arvamusel, et selles kontekstis vajab EL esiteks ning ennekõike tugevamat ja tõelist poliitilist tahet ELi liikmesriikide poolt, et ELi välispoliitika eesmärkides (nt konfliktide vältimine ja rahulepingud) ühiselt kokku leppida ja neid hoogustada ning nurjata kolmandate riikide katsed ELi nõrgestamiseks ja lõhestamiseks, sealhulgas Euroopa väärtuste õõnestamise teel; rõhutab, et uues geopoliitilises keskkonnas saab olulist rolli mängida ainult tugev ja ühtne Euroopa Liit, millel on väljakujunenud välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika ning mille liikmesriigid toetavad komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat kokkulepitud eesmärkide rakendamisel; kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles kooskõlastama COVID-19 kriisiga tegelemiseks võetud meetmeid omavahel ja oma rahvusvaheliste partneritega, et soosida pandeemiale üleilmselt sidusalt ja kaasavalt reageerimist, ning kiidab sellega seoses Euroopa tiimi lähenemisviisi heaks;

9. kinnitab oma üleskutset vaadata läbi ELi üldine strateegia, et uuest geopoliitilisest dünaamikast, praegustest ohtudest (sealhulgas COVID-19 pandeemia) ja eeldatavatest eelseisvatest katsumustest õppida ning ÜVJP eesmärgid ja vahendid ümber hinnata; rõhutab, et ELi jaoks on peale rahvusvaheliste partnerite ja liitlastega koostöö edasise arendamise vajalik ka kiirendada välisasjades otsustusprotsessi ning suurendada oma võimet teha koostööd samu seisukohti jagavate partneritega, tugevdades samas mitmepoolsust, ning tugevdada oma strateegilist võimekust tegutseda, sealhulgas vajaduse korral autonoomselt; rõhutab, et ELil on kohustus ehitada üles oma strateegiline autonoomia nii ühistes diplomaatia-, julgeoleku- ja kaitseküsimustes kui ka majanduse, tervise ja kaubanduse teemadel, et tulla toime paljude ühiste probleemide lahendamisega ning kaitsta oma huvisid, norme ja väärtusi pandeemiajärgses maailmas; rõhutab seetõttu vajadust, et Euroopa riigid säilitaksid oma suutlikkuse ise otsuseid langetada ja tegutseda; nõuab tungivalt, et liikmesriigid rakendaksid ja kohaldaksid uut määrust kiiresti, et luua mehhanismid kriitilistes sektorites välisinvesteeringute jälgimiseks; julgustab liikmesriike mitmepoolse strateegilise ekspordikontrolli koordineerimiskomitee pärandile tuginedes looma uut mitmepoolse koostöö foorumit ning jälgima ja kontrollima probleemsetes riikides tehnoloogia eksportimist, kaubavooge ja tundlikke investeeringuid;

10. on seisukohal, et ELi välistegevuse tugeva ja pehme jõu kõigi tahkude kombineerimisel ning integreerimisel on ikka veel ÜVJP eesmärkide saavutamiseks suur kasutamata potentsiaal; tuletab seoses sellega meelde, et Euroopa Parlamendi diplomaatia moodustab ELi välispoliitikas tähtsa samba, kuna sellel on parlamendile omased eristuvad ning üksteist täiendavad instrumendid ja kanalid; usub, et Euroopa Parlamenti tuleks seepärast tunnustada komisjoni ja Euroopa välisteenistuse edendatava nn Euroopa tiimi lähenemisviisi lahutamatu osana; rõhutab sellega seoses Euroopa Parlamendi olulist rolli vahendamises ja demokraatia toetamises ning parlamentaarsete assambleede väärtuslikku panust Euroopa välistegevusse muu hulgas ka julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas, ning vajadust nende tegevust tõhustada ja tagada nende töö nõuetekohasus; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles Euroopa Parlamenti pidevalt teavitama ja kaasama seda ELi välistegevusse;

11. on seisukohal, et Euroopa Liidu tugeva, autonoomse ja täielikult väljaarendatud välis- ja julgeolekupoliitika saavutamiseks on vaja ka samade omadustega diplomaatilist korpust, mis moodustataks algusest peale Euroopa tasandi asutusena; toetab sellega seoses liikumist Euroopa diplomaatilise akadeemia suunas, mis vastutab Euroopa Liidu tulevaste diplomaatide sõltumatu valimise ja koolitamise süsteemi loomise eest, et luua tõeline Euroopa diplomaatiline kõrgharidus;

12. rõhutab, et ELi lepingu sätted konsulteerimise ja parlamendile teabe andmise kohta ÜVJP valdkonnas tuleks muuta läbipaistvalt ja aegsasti selgeteks reegliteks asjakohaste dokumentide, sealhulgas strateegiate projektide jagamise kohta; väljendab vajadust oluliselt parandada Euroopa Komisjoni ning Euroopa välisteenistuse praegust viisi, kuidas Euroopa Parlamendil tundlikku või konfidentsiaalset teavet edastatakse; nõuab, et uuritaks, kuidas saaks parandada Euroopa välisteenistuse ja Euroopa Komisjoniga peetavate komisjonide koosolekute ning teabevahetuse kvaliteeti, ulatust ja vormi; on arvamusel, et 2010. aasta „poliitilist vastutust käsitlev avaldus“ ei ole enam asjakohane alus suhetele Euroopa Parlamendi ja komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja vahel ning tuleks asendada institutsioonidevahelise kokkuleppega, et tõhustada parlamendi demokraatliku kontrolli õigusi aluslepingute kohaselt; tuletab lisaks meelde, et on nõudnud Euroopa välisteenistuse (EEAS) korraldust ja toimimist käsitleva nõukogu otsuse läbivaatamist;

13. kahetseb edusammude puudumist, et parandada otsustamisprotsessi ÜVJP teemadel, mis mõjutab ELi tegevuse ja otsustusprotsessi tõhusust, kiirust ja usutavust rahvusvahelisel areenil; kutsub liikmesriike üles alustama kiiresti arutelu võimaluse üle liikuda ühehäälsust nõudvalt hääletuselt kvalifitseeritud häälteenamust nõudvale hääletusele vähemalt ÜVJP valitud valdkondades (nt inimõiguste ja sanktsioonide otsused), kuna see on konkreetne vahend ELi mõju tugevdamiseks rahvusvahelisel tasandil;

14. tervitab ELi uue ülemaailmse inimõiguste rikkujate vastase ELi sihipärase sanktsioonirežiimi (ELi Magnitski akti) vastuvõtmist, mis võimaldab ELil kehtestada sihipäraseid sanktsioone isikutele, kes vastutavad tõsiste inimõiguste rikkumiste ja kuritarvituste eest kogu maailmas; soovitab sanktsioonide kohaldamisala tulevikus laiendada, nii et see hõlmaks ka korruptsiooniakte;

15. nõuab, et vaadataks läbi loetelu seadmetest, mille eksportimine kolmandatesse riikidesse on keelatud, et vältida olukordi, kus liikmesriigid varustavad ELi rahalise toetuse abil riike vahenditega, mida kasutatakse lõpuks kodanike rõhumiseks;

16. toetab ELi-ülest arutelu uute koostöövormide üle (sealhulgas Euroopa julgeolekunõukogu), sest on viimane aeg ametlikult luua tõhusad korraldused ja institutsioonid ELi välis- ja julgeolekupoliitika sidususe ja mõju suurendamiseks; usub, et seda ideed tuleks arutada Euroopa tuleviku teemalise konverentsi raames, ning kordab oma üleskutset luua kaitseministrite nõukogu;

17. rõhutab, et EL on võtnud kohustuse tugevdada ÜRO rolli rahvusvahelisel tasandil, ning toonitab sellega seoses vajadust reformida ÜRO süsteemi, tugevdamaks kõikide selle ametite, organisatsioonide ja programmide tegevuse koherentsust, et tagada kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamine; kutsub liikmesriike uuesti üles toetama ÜRO Julgeolekunõukogu ülesehitust ja toimimist puudutavaid reforme, et muuta seda maailmarahu tagamise eesmärgil tõhusamaks ning operatiivsemaks, pidades reformimisel silmas peale sõjalise julgeoleku ka pagulaste ja põgenike liikumist, toiduga varustatust, kliimamuutusi ning võitlust pandeemiate vastu;

18. rõhutab, et Euroopa Liidu koostöö on toimuvates demokraatlikes ja valimisprotsessides ning nende läbipaistvuse ja legitiimsuse säilitamiseks ülioluline;

19. tõdeb, et Lääne-Balkani riikide ning ida- ja lõunanaabruse riikide stabiilsus, julgeolek, rahu ja õitseng mõjutavad otseselt liidu enese ja selle liikmesriikide stabiilsust ning julgeolekut ning liidu mainet üleilmse geopoliitilise osalejana; rõhutab asjaolu, et Euroopa Liit on Lääne-Balkani ja idapartnerlusriikide kõige suurem kaubanduspartner ja investor; nõuab, et EL võtaks ELi naabruses strateegilise vastutuse ning võtaks endale ajakohasema, aktiivsema, ühtsema ja tõhusama rolli jätkuvate pingete ning konfliktide vahendamises ja rahumeelses lahendamises, ning naabruses mis tahes tulevaste konfliktide ennetamises; usub, et seda on võimalik saavutada, seades esikohale jõupingutused ennetava rahuloomise vallas, sealhulgas ennetav diplomaatia ning varajase hoiatamise mehhanismid ja meetmed, tugevdades kahepoolset koostööd ning toetades demokraatiat ja õigusriiki, luues sotsiaal-majandusliku stabiliseerumise ja arengu jaoks positiivseid stiimuleid ning suurendades ühiskondade vastupanuvõimet, mida toetatakse piisavate eelarvevahenditega; kinnitab veel kord oma tugevat toetust Normandia formaadile, Berliini Liibüa konverentsile ja Minski grupile;

20. kinnitab veel kord oma pühendumust laienemisele, mis on jätkuvalt väga oluline ümberkujundav poliitikavaldkond, ning kiidab heaks komisjoni muudetud metoodika ja suurema rõhuasetuse laienemisprotsessi poliitilisele olemusele; toetab Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunalisi tulevikuväljavaateid ja tunneb heameelt selle üle, et liikmesriigid kinnitasid sellele ühehäälselt toetust, nagu on sätestatud 6. mai 2020. aasta Zagrebi deklaratsioonis, samuti otsuse üle alustada ühinemisläbirääkimisi Albaania ja Põhja-Makedooniaga; kutsub nõukogu ja komisjoni üles käivitama nende kahe riigiga viivitamata valitsustevahelised ühinemiskonverentsid ja üldisemalt ühinemisprotsessi kiirendama, kuna Lääne-Balkani riigid kuuluvad geograafiliselt, ajalooliselt ja kultuuriliselt Euroopasse; nõuab tungivalt, et eelkõige Bulgaaria lõpetaks vastuseisu valitsustevahelise konverentsi avamisele Põhja-Makedooniaga; rõhutab, et nende riikide lõimumine Euroopa Liiduga on väga oluline kogu maailmajao stabiilsuse ja julgeoleku seisukohast, samuti selleks, et ELil oleks mõjujõud nii piirkonnas kui ka sellest kaugemal; rõhutab, et ühinemisprotsess peaks tooma kaasa kestlikud demokraatlikud, majanduslikud ja ökoloogilised muutused ning sotsiaalse lähenemise ning tagama heanaaberlikud suhted ja piirkondliku koostöö; tuletab meelde, et laienemisprotsess on tulemuspõhine ning tugineb rangetele ja ausatele tingimustele, mis on kooskõlas Kopenhaageni kriteeriumite rakendamisega; kordab, et reformide tegemine peab olema kohapeal selgelt tuntav ning rõhutab vajadust esitada selged, läbipaistvad ja ühtsed ühinemiskriteeriumid, pakkuda kogu protsessi vältel pidevalt poliitilist, rahalist (IPA III) ja tehnilist tuge ning muuta edusammude mõõtmist selgemaks; rõhutab, et kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid peavad olema vastavuses komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ELi nimel tehtud ÜVJP asjakohaste deklaratsioonidega ning nõukogu otsustega;

21. kiidab heaks idapartnerlusriikidega toimunud ELi tippkohtumise tulemused ning loodab, et need kuus riiki keskenduvad tõeliselt nende reformide läbiviimisele, mis on vajalikud demokraatlikuma, jõukama, õiglasema, stabiilsema ning põhiväärtustele ja põhimõtetele lähedasema ühiskonna ülesehitamiseks; rõhutab, et koostöö idapartnerlusriikide ja teiste ELi naaberriikidega peaks olema ÜVJP prioriteet, sest nende riikide areng ja demokratiseerimine on ELi jaoks väga

tähtis; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles jätkuvalt tugevdama majanduslikke ja ühendavaid sidemeid – kasutades selleks kaubandus- ja assotsieerimislepinguid –, pääsu ühtsele turule ja tihedamaid inimestevahelisi kontakte – sealhulgas viisarežiimi lihtsustamise kaudu ja kui kõik nõuded on täidetud, viisanõude kaotamise kaudu; rõhutab, et eelnimetatu võib stimuleerida energilisemaid demokraatlikke reforme ning ELi õigusnormide ja standardite kasutuselevõtmist; kutsub ELi üles säilitama idapartnerlusriikide juhtumipõhist eristamist, järgides põhimõtteid „rohkem rohkema eest“ ja „vähem vähema eest“; tunnustab idapartnerlusriikide ainulaadseid kogemusi ja eksperditeadmisi, sealhulgas nende panust ELi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missioonidesse, lahingugruppidesse ja operatsioonidesse, ning nõuab ELi ja idapartnerluse vahelise koostöö süvendamist ELiga seotud kaitsepoliitika vallas;

22. toetab Valgevene inimeste vabaduse, demokraatia ja väärikuse nõudmist ning nende nõudmist korraldada uued vabad ja õiglased presidendivalimised; tunnustab koordineerimisnõukogu olulist rolli Valgevene protestiva rahva esindamisel; mõistab tungivalt hukka vägivaldsed repressioonid rahumeelsete meeleavaldajate vastu ning kiidab heaks Lukašenko režiimi, sealhulgas Aleksandr Lukašenko enda suhtes sanktsioonide võtmise ning kordab veelkord, et ei tunnusta 9. augustil 2020. aastal toimunud võltsitud presidendivalimiste tulemusi; palub ELil vaadata põhjalikult läbi ELi ja Valgevene suhted, pidades silmas, et režiim ei pea kinni rahvusvahelise õiguse ja ELiga sõlmitud lepingute kohaselt endale võetud kohustustest, samuti luua demokraatlike jõudude sotsiaal-majandusliku stabiliseerumise, arengu ja toetamise jaoks positiivseid stiimuleid;

23. rõhutab, et väga oluline on ELi võetud kohustus toetada oma partnerite suveräänsust, sõltumatust ja territoriaalset terviklikkust nende rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; tunneb muret kuumade konfliktipiirkondade arvu kasvu pärast ELi lähinaabruses, külmutatud konfliktide pärast ning käimasoleva Venemaa-poolse *de facto* okupatsiooni pärast suveräänsete riikide territooriumitel; kordab, et taunib jõuliselt Venemaa agressiivset poliitikat Ukraina suhtes, Venemaa negatiivset rolli mitmetes külmutatud konfliktides ja survet mõnele oma vahetule ELi naabrile, krimmitatarlaste õiguste rikkumist, Aasovi mere blokaadi, Ukraina gaasiväljade arestimist Mustal merel ning Gruusia ja Moldova territoriaalse terviklikkuse rikkumist; järgib endiselt igati Krimmi ebaseadusliku annekteerimise mittetunnustamise poliitikat; kutsub Venemaad üles võtma vastutust, kasutama oma mõjuvõimu Venemaa toetatud separatistide üle ning täitma täielikult endale Minski kokkulepetega võetud kohustusi; rõhutab, et EL peab kiirendama oma tegevust nn külmutatud konfliktide rahumeelses lahendamises, sealhulgas dialoogis asjassepuutuvate kolmandate riikidega, aktiivselt edendama rahvusvahelise õiguse normidele ja põhimõtetele, ÜRO põhikirjale ning kõigile OSCE 1975. aasta Helsingi lõppakti põhimõtetele toetuvaid lahendusi ning suurendama konfliktist mõjutatud tsiviilelanike, riigisiseste põgenike ja pagulaste toetamist; nõuab ka, et Venemaa Föderatsioon lõpetaks Gruusia Abhaasia ja Tshinvali piirkonna / Lõuna-Osseetia territooriumide okupeerimise ning peataks nende kahe piirkonna *de facto* integreerimise Venemaa haldusalasse;

24. võtab teadmiseks 9. novembril 2020. aastal Armeenia, Aserbaidžaani ja Venemaa poolt sõlmitud lepingu täieliku relvarahu kohta Mägi-Karabahhis ja selle ümbruses; loodab, et see leping päästab nii tsiviilisikute kui ka sõjaväelaste elud ja avab helgemad väljavaated selle surmava konflikti rahumeelseks lahendamiseks; kahetseb, et *status quo* muutus pigem sõjalise jõu kui rahumeelsete läbirääkimiste kaudu; mõistab tugevalt hukka tsiviilisikute tapmise ning tsiviilrajatiste ja pühakodade hävitamise, samuti selle, et väidetavalt on konfliktis kasutatud kobarlahingumoona; nõuab tungivalt, et nii Armeenia kui ka Aserbaidžaan ratifitseeriksid kobarlahingumoona konventsiooni, millega keelatakse täielikult ja viivitamatult sellise lahingumoona kasutamine; rõhutab, et püsiv lahendus tuleb veel leida ning rahu saavutamise ja piirkonna tulevase õigusliku seisundi kindlaksmääramise protsessi peaksid juhtima Minski grupi kaaseesistujad ja see peaks põhinema grupi aluspõhimõtetel; rõhutab tungivat vajadust tagada, et humanitaarabi jõuaks abivajajateni, et Armeenia elanikkonna ja kultuuripärandi turvalisus Mägi-Karabahhis oleks tagatud ning riigisisestel põgenikel ja pagulastel lubataks pöörduda tagasi oma endistesse elukohtadesse; nõuab kõigi sõjakuritegudega seotud väidete nõuetekohast uurimist ja süüdlaste vastutusele võtmist; kutsub ELi üles konflikti lahendamisse jõulisemalt sekkuma ja mitte jätma piirkonna saatust teiste suurriikide kätte;

25. tervitab komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja tulevast ühisteatist uuendatud partnerluse kohta lõunapoolsete naaberriikidega; nõuab, et ELi tunnustaks selle piirkonda käsitlevas poliitikas kõigi Vahemere lõunapiirkonna riikide eripärasid; nõuab, et EL tugevdaks koostööd piirkondlike osalejatega, sealhulgas Araabia Riikide Liiga, Aafrika Liit ja Vahemere Liit, ning toetaks aktiivselt lõunanaabruse riikide vahelist piirkondadevahelist koostööd, mis on julgeolekuks ja kestlikuks majanduslikuks arenguks hädavajalik; rõhutab vajadust tugevdada liidu suhteid Põhja-Aafrika riikidega; avaldab kahetsust, et 25 aastat pärast nn Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse käivitamist pole endiselt saavutatud ühist jõukat, stabiilset ja vaba piirkonda koos Vahemere lõunapiirkonna riikidega; toetab täielikult Berliini protsessi ja kiidab heaks kõik ÜRO algatused, mille eesmärk on leida Liibüa kriisile terviklik poliitiline lahendus;

26. rõhutab, et EL peab pöörama rohkem tähelepanu Süürias jätkuvale konfliktile ja tegema tööd selle nimel, et tuua kohtu ette Süüria režiimi liikmed ja liitlased (eriti Venemaalt ja Iraanist), kes vastutavad arvukate alates 2011. aastast toime pandud sõjakuritegude eest;

27. on seisukohal, et EL peaks jätkuvalt mängima ennetavat rolli Lähis-Ida rahuprotsessis ja pooltevahelise lepingu sõlmimisel, sealhulgas lõplikku staatust käsitleva kokkuleppe küsimustes, pidades eelkõige silmas vajadust säilitada kahe riigi rahumeelse lahenduse alusena 1967. aasta piirid, nii et mõlema riigi pealinnaks on Jeruusalemm ning turvaline Iisraeli riik ning iseseisev, demokraatlik ja elujõuline Palestiina riik eksisteeriksid kõrvuti rahus ja julgeolekus, lähtudes enesemääramisõigusest ja järgides täielikult rahvusvahelist õigust;

28. võtab teadmiseks Aabrahami lepped, mis normaliseerisid Iisraeli, Araabia Ühendemiraatide ja Bahraini vahelisi suhteid; tunnustab sellega seoses Ameerika Ühendriikide rolli Aabrahami lepete hõlbustamisel; juhib tähelepanu asjaolule, et Araabia riikidel, nagu Egiptus või Jordaania, mis on aastaid Iisraeliga diplomaatilisi suhteid hoidnud, on olnud oluline roll Lähis-Ida rahuprotsessi mõjutanud (sealhulgas julgeoleku ja stabiilsuse valdkonna) dialoogi edendamisel; rõhutab, et jätkuvalt on oluline investeerida Iisraeli ja Palestiina vahelistesse sisukatesse läbirääkimistesse; tunneb heameelt asjaolu üle, et Aabrahami lepete üks eeltingimus oli Läänekalda annekteerimisplaanide peatamine, ja kutsub kõiki osapooli üles seda austama;

29. tunneb heameelt Palestiina poliitiliste jõudude hiljutise kokkuleppe üle, et järgmise kuue kuu jooksul toimuvad parlamendi- ja presidendivalimised, ning rõhutab, et demokraatlikud valimised on liidu jaoks endiselt peamine prioriteet; rõhutab, et Lähis-Ida rahuprotsessi tuleb toetada ning et samuti tuleb koostöös rahvusvaheliste rahastajatega piisavate rahaliste vahendite abil toetada ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsiooni Lähis-Idas tööd;

30. tunneb heameelt ELi kohustuse üle säilitada ühine laiaulatuslik tegevuskava ja tagada, et kõik osapooled seda täielikult rakendaksid; rõhutab, et see mitmepoolne leping on Euroopa diplomaatias ääretult oluline saavutus ning et see on jätkuvalt peamine tugisammas, mis toetab üleilmset tuumarelvade leviku tõkestamise struktuuri ning on piirkonnas rahu, julgeoleku ja stabiilsuse saavutamise nurgakivi; samuti rõhutab, et ELi huvides on tagada, et kõik osapooled peaksid lepingust kinni ja rakendaksid seda täielikult; kutsub Ameerika Ühendriike üles hoiduma ühepoolsetest meetmetest, et panustada piirkondliku ja üleilmse rahu ja julgeoleku ning reeglitel põhineva üleilmse korra hoidmisesse; nõuab tungivalt, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja kasutaks kõiki olemasolevaid poliitilisi ja diplomaatilisi vahendeid ühise laiaulatusliku tegevuskava kaitsmiseks; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal Pärsia lahe piirkonnas esinevat rivaliteeti arvesse võttes tihendada poliitilist dialoogi selle piirkonna riikidega, et edendada pingeleevendust ja kaasavat piirkondlikku julgeolekuarhitektuuri kooskõlas välisasjade nõukogu 10. jaanuari 2020. aasta järeldustega; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal kaaluda sellega seoses selle ülesande lihtsustamiseks Pärsia lahe piirkonda erisaadiku määramist;

31. kutsub ühisele laiaulatuslikule tegevuskavale allakirjutanuid Prantsusmaad, Saksamaad ja Ühendkuningriiki, samuti ELi ja selle liikmesriike üles suurendama ühtsust, heidutusmeetmeid ja vastupanuvõimet kolmandate riikide sekundaarsete sanktsioonide suhtes ning rakendama meetmeid ELi õiguspäraste huvide kaitsmiseks, sealhulgas kaubavahetust toetava rahastamisvahendi (INSTEX) täielik rakendamine; ei poolda USA ühepoolset ekstraterritoriaalset sanktsioonide taaskehtestamist pärast ühisest laiaulatuslikust tegevuskavast lahkumist, sest see õõnestab ELi õiguspäraseid majanduslikke ja välispoliitilisi huvisid, takistades eelkõige humanitaarkaubandust Iraaniga COVID-19 kriisi ajal; palub USA-l tingimusteta uuesti ühise laiaulatusliku tegevuskavaga liituda, mis peaks käima käsikäes Iraani ärgitamisega, et see hakkaks oma lepingust tulenevaid kohustusi uuesti täielikult täitma; mõistab sellega seoses hukka Iraani otsuse hakata rikastama uraani 20 protsendini, mis on tuumaleppe otsene ja rasket rikkumine;

32. võtab teadmiseks ÜRO Jeemeni väljapaistvate rahvusvaheliste ja piirkondlike ekspertide rühma aruande, milles tehti kindlaks, et Jeemeni valitsus, al-Houthi rühmitus, Lõuna üleminekunõukogu ning Saudi Araabia ja Araabia Ühendemiraatide juhitud koalitsiooni liikmed on pannud toime raskeid rahvusvaheliste inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, mis klassifitseeruvad sõjakuritegudeks, näiteks valimatud rünnakud tsiviilisikute ja tsiviilstruktuuride pihta; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles tagama, et kõige tõsisemate kuritegude eest ei lubataks karistamatult pääseda, toetades muu hulgas Jeemeni olukorra viimist Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ette; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles kehtestama sihipäraseid sanktsioone väidetavate sõjakuritegudega seotud olnud Saudi Araabia ja Araabia Ühendemiraatide ametnike suhtes; kordab veel oma üleskutset liikmesriikidele lõpetada relvamüük Saudi Araabiale ja Araabia Ühendemiraatidele, mis teeb neid kaasosalisteks konflikti jätkuma õhutamises ja Jeemeni rahva kannatuste pikendamises;

Kolmapäev, 20. jaanuar 2021

33. on seisukohal, et EL vajab kiiresti parema geopoliitilise ja üldise strateegia määratlemist oma lühi-, keskpika- ja pikaajalisteks suheteks Türgiga, seda eelkõige jätkuvate tagasilöökide tõttu demokraatia vallas ja Türgi üha jõulisema välispoliitilise enesekehtestamise valguses, mis on eskaleerinud pingeid Vahemere idaosa piirkonnas ja mõjunud destabiliseerivalt, ohustades piirkondade rahu ja stabiilsust Vahemere idaosas, Lähis-Idas ja Lõuna-Kaukaasias, samuti selle rolli tõttu Süürias, Iraagis, Liibüas ja Mägi-Karabahhis toimuvates konfliktides;

34. nõuab, et EL mängiks Vahemerel olulist rolli ja muutuks osalejaks, kes suudab tagada piirkonna stabiilsuse, pidades silmas ka organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja ebaseadusliku rände vastast võitlust; rõhutab, et käimasolev seadusandlik töö uue rände- ja varjupaigaleppe kallal annab ELi kaasseadusandjatele olulise võimaluse parandada ELi varjupaiga- ja rändepoliitikat eesmärgiga saada Türgist vähem sõltuvaks;

35. kordab, et ühinemisläbirääkimised Türgiga on ametlikult peatatud, pidades silmas Türgi inimõiguste olukorda, tagasilööki demokraatia vallas ning õigusriigi probleeme; on seisukohal, et suhted Türgiga ei saa põhineda illusoorsel ja aegunud ühinemisprotsessil; rõhutab, et stabiilse ja turvalise keskkonna loomine Vahemere idaosas on Euroopa Liidu, selle liikmesriikide ja Türgi ühine strateegiline huvi; tuletab siiski meelde, et väga oluline dialoog, millele tuleb selle stabiilse ja turvalise keskkonna loomisel tugineda, saab toimuda ainult juhul, kui välditakse ühepoolseid provokatsioone, rääkimata sõjalisest, merelisest või õhutegevusest; tuletab sellega seoses meelde ELi täielikku solidaarsust oma liikmesriikide Kreeka ja Küprosega;

36. kordab, et liit on enda ja oma liikmesriikide huvide kaitsmiseks valmis kasutama kõiki oma käsutuses olevaid vahendeid ja võimalusi, sealhulgas neid, mis tulenevad ELi lepingu artiklist 29 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklist 215; tuletab meelde nõukogu 14. oktoobri 2019. aasta järeldusi, milles kutsutakse liikmesriike üles võtma tugevat riiklikku seisukohta Türgile relvade eksportimise osas vastavalt ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP sätetele, sealhulgas piirkondlikku stabiilsust käsitleva 4. kriteeriumi range kohaldamine, ning palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja nõukogul kaaluda algatuse esitamist, mis kohustab kooskõlas ühise seisukohaga kõiki ELi liikmesriike peatama relvaekspordi lubamine Türki; tuletab meelde nõukogu 1. oktoobri 2020. aasta järeldusi, milles rõhutatakse, et EL on enda ja oma liikmesriikide huvide kaitsmiseks valmis kasutama kõiki oma käsutuses olevaid vahendeid ja võimalusi, sealhulgas Türgile sanktsioonide kehtestamine; kordab veel oma palvet komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale seni, kui Türgi jätkab oma praegust ebaseaduslikku ühepoolset tegevust Vahemere idaosas, mis on vastuolus ELi liikmesriikide suveräänsuse ja rahvusvahelise õigusega, ning ei osale rahvusvahelisele õigusele tuginevas dialoogis; palub NATO juhtkonnal anda Türgile kõige tungivamal viisil teada, et NATO jaoks ei ole riigi agressiivne tegevus NATO kaasliikmete vastu aktsepteeritav;

37. mõistab karmilt hukka asjaolu, et Türgi ja Liibüa kirjutasid alla kaks vastastikuse mõistmise memorandumit, mis käsitlevad merepiirkondade piiritlemist ning igakülgset julgeoleku- ja sõjalist koostööd, mis on omavahel seotud ja rikuvad selgelt rahvusvahelist õigust ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni, millega kehtestatakse Liibüa suhtes relvaembargo;

38. mõistab tugevalt hukka Türgi destabiliseeriva rolli, mis ohustab kogu Lõuna-Kaukaasia piirkonna habrast stabiilsust; palub Türgil hoiduda Mägi-Karabahhi konflikti sekkumast, sealhulgas Aserbaidžaanile sõjaväelist abi osutamast, ning lõpetada destabiliseeriv tegevus ja hakata aktiivselt rahu edendama; mõistab hukka Türgi terroristlike välisvõitlejate üleviimise Süüriast ja mujalt Mägi-Karabahhi, mida on kinnitanud rahvusvahelised osalejad, sealhulgas OSCE Minski grupi kaaseesistujate riigid; peab kahetsusväärseks Türgi valmisolekut destabiliseerida OSCE Minski gruppi, kui viimane proovib mängida konfliktis otsustavamat rolli;

39. rõhutab, et ülioluline ning ELi ja Ühendkuningriigi vastastikustes huvides, mida võimendavad nende ühised eesmärgid ja väärtused, geograafiline lähedus ja pikaajaline ühine strateegiline koostöö, on leppida kokku ühises reaktsioonis välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika katsumustele, järgides mitmepoolsuse, konfliktide dialoogide ja diplomaatia abil lahendamise ja rahvusvahelise õiguse põhimõtteid ning pidades silmas, et suurem osa rahvusvahelisi ohtusid mõjutavad mõlemat osapoolt sama tugevalt; väljendab heameelt ELi ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu sõlmimise üle, mis tagab mõlema poole kodanikele ja ettevõtjatele selguse ja kindluse; rõhutab, et ta kontrollib praegu lepingut ning kavatseb tähelepanelikult jälgida ELi ja Ühendkuningriigi vahelise lepingu rakendamist kõigis selle üksikasjades;

40. rõhutab, et Atlandi-ülene koostöö on ELi ühises välis- ja julgeolekupoliitikas endiselt esmatähtis ja hädavajalik; nõuab suuremaid jõupingutusi tugeva ja uuendatud Atlandi-ülese partnerluse ja pideva dialoogi saavutamiseks, mis põhineks vastastikusel austusel ja konkreetsetel meetmetel, et edendada mitmepoolsust, õigusriiki, inimõigusi, Atlandi-ülest julgeoleku- ja majandusalast koostööd ning kliimamuutustega võitlemist, samuti nõuab jõupingutusi reeglitel põhineva rahvusvahelise süsteemi säilitamiseks, et tegeleda praeguste välis- ja julgeolekupoliitika probleemide ja kriisidega, eelkõige praeguse tervisealase hädaolukorraga ning majanduslike, sotsiaalsete, julgeolekualaste ja poliitiliste proovikividega, mida see kaasa toob;

41. nõuab tungivalt Atlandi-ülese partnerluse elavdamist, et tegeleda tõhusamalt pandeemia ja muude suuremate rahvusvaheliste probleemidega, näiteks kliimamuutustega; tunnistab vajadust leida uus alus ELi ja USA koostööle, et võidelda natsionalistlike, autoritaarsete ja hegemooniliste ambitsioonidega, ekspansionismiga seotud pingetega Lähis-Idas ja Pärsia lahe piirkonnas, üha olulisemaks muutuvate majanduslike osalejate multipolaarsusega või majanduskriisiga mõlemal pool Atlandi ookeani; kiidab heaks ELi algatuse alustada Hiinaga Atlandi-ülest dialoogi;

42. usub, et see partnerlus saab edukas olla ainult siis, kui see põhineb ühistel väärtustel ja huvidel ning rahvusvahelise õiguse ja mitmepoolsete institutsioonide austamisel, aga ka usaldusel, mida kahjuks on viimastel aastatel mõjutanud ülemäärased ühepoolsed tegevused, mis on samuti nõrgestanud mitmepoolseid raamistikke, millega EL ja selle liikmesriigid on seotud; taunib sellega seoses USA presidendi Donald Trumpi administratsiooni ühepoolseid kalduvusi; rõhutab, et nõrgemad sidemed Läänes võimaldavad mitteliberaalsetel riikidel täita rahvusvahelisel areenil juhtpositsiooni vaakumi; väljendab lootust, et USA muudavad oma viimaste aastate suundumust toimida vastuolus mitmepoolsetel reeglitel põhineva maailmakorraga ning võimaldavad jätkata tihedat Atlandi-ülest koostööd, mis on kooskõlas ELi ja USA ühiste väärtuste ning põhimõtetega; kinnitab veel kord, et NATO Euroopa liikmesriigid peavad võtma enda kanda suurema osa jagatud koormusest Atlandi-ülese ruumi kaitsmisel ja uute hübriidohtudega tegelemisel; rõhutab, et tulevikus selliste rahu tagamise püüdluste raames USAga koostöö tegemine looks rohkem sünergilist toimet ja võimaldaks globaalseid probleeme paremini lahendada;

43. mõistab karmilt hukka märatseva rahvahulga poolt USA Kongressi vastu toime pandud rünnaku, millele märatsejaid õhutasid president Donald Trumpi vandenõuteooriad ja alusetud väited, et 3. novembril 2020 toimunud presidendivalimiste tulemusi võltsiti; loodab kindlalt, et USA tagab võimu rahumeelse üleandmise ametisseastuvale presidendile Joseph Bidenile ja ametisseastuvale asepresidendile Kamala Harrisele; on mures populismi ja äärmusluse kasvu pärast mõlemal pool Atlandi ookeani ning rõhutab tungivat vajadust kaitsta demokraatiat, inimõigusi ja õigusriigi põhimõtet kogu maailmas;

44. nõuab Venemaa Föderatsiooni suhtes tugeva ühise seisukoha säilitamist, sealhulgas ELi viie peamise poliitilise põhimõtte läbivaatamist; nõuab uue ELi-Venemaa strateegia väljatöötamist, mis annaks Venemaa ühiskonna demokraatiat pooldavale osale selge signaali, et EL soovib jätkuvalt omavahelisi sidemeid hoida ja koostööd teha; nõuab sanktsioonide tugevdamist, pidades eriti silmas Aleksei Navalnõi mõrvakatset, mis leidis aset Venemaa territooriumil sõjaväelise närvimürgiga, mis kuulub „Novitšoki“ närvimürkide perekonda ja töötati välja Venemaal; kiidab heaks välisasjade nõukogu võetud piiravad meetmed, mis on seotud keemiarelvade kasutamisega Aleksei Navalnõi mõrvakatsel; kordab oma üleskutset Aleksei Navalnõi mürgitamise osas sõltumatu rahvusvahelise uurimise korraldamiseks;

45. kordab, et Minski kokkulepete austamine on peamine tingimus, et ELi ja Venemaa vahelistes suhetes saaks toimuda mis tahes olulisi muutusi; taunib Venemaa negatiivset rolli desinformatsioonikampaaniates ja muudes hübriidsõja vormides, mida peetakse ELi ja Lääne vastu ning mis püüavad nõrgendada meie sisemist ühtekuuluvust ja seeläbi meie võimet rahvusvahelisel tasandil tõhusalt tegutseda; taunib ka ELi territooriumil sihipäraseid tapmisi, keemiarelvade kasutamist ning keerulist liidusisest olukorda inimõiguste ja põhivabaduste valdkonnas; rõhutab, et Venemaa Föderatsiooni tuleb survestada rahvusvahelist õigust järgima ja rahvusvahelisi lepinguid täitma; on mures selle üle, et Venemaa on korduvalt rikkunud relvastuskontrolli lepinguid ja standardeid, mis on viinud keskmaa-tuumajõudude piiramise lepingu lagunemiseni, samuti on Venemaa rikkunud keemiarelvade keelustamise konventsiooni, kasutades sõjaväelisi närvimürke nii riigi sees kui ka ELi territooriumil;

46. rõhutab, et Aafrika on mitmepoolses süsteemis oluline strateegiline partner; kiidab heaks käimasolevad jõupingutused ELi Aafrika-strateegia ümberkujundamiseks ja märkimisväärseks ajakohastamiseks sellise mudeli põhjal, mis ei põhine mitte rahastaja ja abisaaja suhetel, vaid võrdsete osapoolte ühisel ja koordineeritud partnerlusel ning vastastikust kasu toova suhte loomisel, mis tugineb üksteise ja vastastikuste huvide ja kohustuste selgele mõistmisele ning mille eesmärk on arendada õiglane inimestekeskne ja kestlik partnerlus, sealhulgas seoses inimõiguste, turvalisuse ja koostööga terrorismivastase võitluse valdkonnas; rõhutab sellega seoses vajadust pöörata erilist tähelepanu Saheli piirkonna olukorrale, võttes arvesse piirkonna kasvavat ebastabiilsust ning seal toimuvate sündmuste otsest ja kaudset mõju Euroopa Liidule; nõuab majanduspartnerluslepingute väljatöötamiseks ja konsolideerimiseks antava abipoliitika raames Euroopa nägemust solidaarsusest, pidades silmas Liibüa olukorra arengut, aga ka inimõigusi; kutsub üles looma ELi ühtset

lähenemisviisi ja tegema jõupingutusi, et tugevdada ELi seotust Aafrikaga, aga ka selle nähtavust ja kohustusi Aafrikas; tuletab meelde, et Euroopa kohalolu ja usaldusväärne pühendumine on humanitaarsete ja sotsiaal-majanduslike probleemide leevendamisel keskse tähtsusega;

47. märgib, et Euroopa suutlikkuse tõstmine ja väljaõppemissioonid on olulised, et soodustada Aafrikas rahu, julgeolekut ja stabiilsust; kordab Aafrikas, eriti Sahara-taguses ja Saheli piirkonnas toimuvate ELi stabiliseerimismissioonide ja operatsioonide tähtsust ning kutsub Euroopa välisteenistust ja nõukogu üles tagama ÜJKP Aafrika missioonide volituste ja vahendite tugevdamine, andes neile vahendid, mis võimaldavad neil tõhusalt reageerida oma tõsistele probleemidele; rõhutab ELi juhtrolli konfliktide diplomaatilisel ja rahumeelsel lahendamisel, sealhulgas vahendusalgatused ning desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise programmid;

48. on seisukohal, et tugevamad suhted Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonnaga on ELi üleilmse geopoliitilise strateegia seisukohast keskse tähtsusega; rõhutab ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna (mis koos moodustavad kolmandiku ÜRO liikmetest) ühistel väärtustel ja eesmärkidel põhinevate suhete tugevdamise vajadust, eriti reeglitel põhineva mitmepoolse süsteemi kaitses, rohelise tegevuskava väljatöötamisel või vaesuse ja ebavõrdsuse vastu võitlemisel; kutsub ELi üles säilitama oma positsiooni Ladina-Ameerika riikide eelistatud partnerina, olles valmis selleks, et teised geopoliitilised osalejad võivad seda piirkonda rohkem mõjutama hakata;

49. nõuab sellega seoses piirkonnaga sihipärast ja mitmetahulist koostööd, toetudes ühisel ELi narratiivil, mis edendab ühiseid katsumusi (näiteks rahu, julgeoleku ja jõukuse edendamine) lahendada aitavaid strateegiaid, tagades samas kliimamuutustest tulenevate ohtude vastu võitlemiseks ühise rinde; rõhutab Ladina-Ameerika olulisust Euroopa Liidule ning kutsub üles jätkama selle piirkonna pidamist ÜVJP jaoks geostrateegiliselt üliloluliseks, osalema demokraatia ja inimõiguste edendamises selles piirkonnas ning panustama ka selle majanduslikku arengusse; rõhutab, et õigusriigi ning stabiilse poliitilise ja õigusliku raamistiku austamine, sealhulgas võitlus korruptsiooni ja karistamatuse vastu, samuti demokraatia suunas liikumine ning inimõiguste austamine ja põhivabaduste edendamine, on nurgakivid Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikidega sügavama lõimumise ja nendega koostöö jaoks; rõhutab Tšiili ja Mehhikoga sõlmitud üldlepingute ning ELi ja Mercosuri vahelise assotsiatsioonilepingu läbivaatamise jätkamise ja lõpuleviimise tähtsust, toonitades ka, et need riigid on ELi olulised liitlased ja partnerid; väljendab sügavat muret austuse puudumise üle demokraatia ja õigusriigi suhtes ning demokraatlikult valitud opositsiooniliidrite, ajakirjanike, üliõpilaste ja inimõiguste kaitsjate, eriti keskkonnateemadega tegelevate inimeste ja nende advokaatide vastu suunatud rünnakute üle;

50. kinnitab veel kord, et toetab täielikult Colombia rahuprotsessi ja selle elluviimist, mis on Colombia elanike ning piirkonna stabiliseerimise seisukohast otsustava tähtsusega; kutsub üles säilitama tugevat ühisrinnet Venezuela režiimi ning president Nicolás Maduro režiimi toime pandavate inimõiguste rikkumiste suhtes, samuti sanktsioonide süsteemi suhtes, pidades eriti silmas hiljutisi sündmusi ning mitme organisatsiooni, sealhulgas ÜRO hiljutisi kaebusi;

51. rõhutab, kui tähtis on ELi jaoks võtta vastu ühtne, realistlik, tõhus, range ja jõulisem strateegia, mis ühendaks kõiki liikmesriike ja kujundaks suhteid Hiina Rahvavabariigiga kogu ELi huvides ning mille puhul EL peaks ennetavalt ja jõuliselt taotlema tasakaalustatud ja vastastikuseid majanduslikke suhteid, mis tugineksid Euroopa väärtustele ja huvidele, pöörates väga tugevat ja erilist tähelepanu inimõiguste austamisele ning usu- ja veendumusvabadusele; rõhutab, kui tähtis on saavutada USA ja teiste sarnaste partneritega Hiina suhtes ühtne lähenemisviis;

52. nõuab, et ELi Hiina-poliitika põhineks järgmistel põhimõtetel: võimaluse korral koostöö tegemine; vajaduse korral konkureerimine; vajaduse korral vastu astumine; tuletab meelde, et Hiina jõuline avalik diplomaatia on muutnud mitmed riigid Hiina investeeringutest ja laenudest sõltuvaks; rõhutab, et EL peaks suurendama suurinvestori ja arenguabi annetajana aktiivselt oma kohalolu ning nähtavust kogu maailma partnerriikides;

53. julgustab Hiina Rahvavabariiki võtma üleilmsete probleemidega tegelemisel suuremat vastutust, säilitades samas võimaluse korral koostööd mitmepoolsetes raamistikes, mis hõlmab eelkõige Pariisi kokkuleppega kooskõlas olevaid ambitsioonikamaid kliimameetmeid ja bioloogilise mitmekesisuse meetmeid ning mitmepoolse reaktsiooni toetamist COVID-19 pandeemiale, sealhulgas lubades haiguse põhjuseid rahvusvaheliselt uurida; mõistab hukka Hiina desinformatsiooni COVID-19 pandeemia päritolu kohta, mitmepoolse süsteemiga manipuleerimise ning Hiina pahatahtliku mõju levitamise, küberründed ja korrumpeerunud investeerimisprojektid; tunnustab Taiwani tõhusaid jõupingutusi koroonaviiruse leviku tõkestamisel ja solidaarsust ELiga, mida näitab see, et pandeemia ajal annetati paljudele liikmesriikidele üle seitsme miljoni kirurgilise maski;

54. palub komisjonil, nõukogul ning komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal teatada Hiinale, et EL ei salli Hiina jätkuvat inimõiguste rikkumist Hongkongis, Tiibetis ja Xinjangis ega vähemuse hulka kuuluvate inimeste kohtlemist, samuti palub neil võtta otsustav roll rahvusvahelisel areenil Hongkongi autonoomia kindlustamiseks; mõistab hukka põhimõtte „üks riik, kaks süsteemi" rikkumise Hiina riikliku julgeoleku seaduse vastuvõtmisega, mis õõnestab tõsiselt Hongkongi ulatuslikku autonoomiat ning kahjustab Hongkongis kohtusüsteemi sõltumatust ja väljendusvabadust; väljendab muret Hongkongis riikliku julgeoleku seaduse kehtestamise mõju üle Hiina ja Taiwani vahelistele suhetele; rõhutab, et Hongkongi autonoomia jätkuv õõnestamine Pekingi poolt on vastuolus rahvusvahelise õiguse ja kohustustega, mille Hiina on endale kahepoolsete lepingutega võtnud, ning seab kahtluse alla ka Pekingi usaldusväärsuse partnerina; märgib, et Euroopa Parlament võtab arvesse inimõiguste rikkumisi Mandri-Hiinas ja Hongkongis, kui tal palutakse toetada ulatuslikku investeerimislepingut ja kõiki tulevasi kaubanduslepinguid Hiinaga; julgustab liikmesriike rakendama 28. juulil 2020. aastal välisasjade nõukogu kinnitatud meetmete paketti ja parlamendi 19. juuni 2020. aasta resolutsiooni ([6]); nõuab, et komisjon ja liikmesriigid võitleksid aktiivselt uiguuride jõhkra tagakiusamise vastu Xinjangis, samuti teiste etniliste ja usuliste vähemusrühmade, eriti kristlaste ja tiibetlaste tagakiusamise vastu; kutsub liikmesriike ja komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles võtma kogu maailmas rakendatava inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi raames vastu sanktsioone Hiina ametiisikute ja riigi juhitavate üksuste vastu, kes vastutavad uiguuride massilise kinnipidamise ja sunniviisilise töö korraldamise eest Hiinas;

55. kinnitab taas, et liit jääb valvsaks Taiwani olukorra ning ELi ja Hiina Vabariigi (Taiwani) vaheliste poliitiliste ja kaubandussuhete parandamise suhtes; kutsub Hiina Rahvavabariiki üles lahendama kõiki maa- ja merepiiride vaidlusi rahumeelselt kooskõlas rahvusvahelise õigusega ning vältima igasuguseid provokatiivseid sõjalisi käike, mille eesmärk on Lõuna-Hiina mere destabiliseerimine; rõhutab, et rahu, stabiilsuse ja laevaliikluse vabaduse säilitamine India ja Vaikse ookeani piirkonnas on endiselt ELi ja selle liikmesriikide huvide jaoks äärmiselt oluline; võtab väga murelikult teadmiseks hiljutise pingete eskaleerumise India-Hiina piiril, samuti Lõuna-Hiina merel ja Taiwani väinas, sealhulgas Hiina üha provokatiivsemad Taiwanile suunatud sõjalised sammud; palub, et kõik asjaomased pooled lahendaksid oma erimeelsused konstruktiivse dialoogi abil rahumeelselt ja hoiduksid *status quo* muutmiseks ühepoolsete meetmete võtmisest; on seisukohal, et väinaüleseid suhteid tuleks arendada konstruktiivselt ja ilma destabiliseerivate algatuste või sunnimeetodite kasutamiseta kummagi osalise poolt, ning et mistahes muudatused väinaülestes suhetes ei tohi toimuda Taiwani kodanike tahte vastaselt; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid vaataksid uuesti läbi oma kaasamispoliitika Taiwaniga ning teeksid koostööd rahvusvaheliste partneritega, et aidata säilitada Taiwanis väliste ohtudeta demokraatiat; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles võtma konkreetseid meetmeid, et toetada Taiwani osalemist Maailma Terviseorganisatsioonis ja maailma terviseassamblees vaatlejana, samuti teistes rahvusvahelistes organisatsioonides, mehhanismides ja tegevustes ning üleilmses haiguste ennetamise võrgustikus;

56. toonitab, et ELil on vaja pöörata suuremat tähelepanu strateegilistele piirkondadele, mis saavad üha rohkem rahvusvahelist tähelepanu, teiste seas Aafrika ja Arktika, samuti India ja Vaikse ookeani piirkond, kus Hiina viib ellu ekspansioonipoliitikat, mille suhtes EL peab välja arendama sidusa reageeringu; juhib tähelepanu vajadusele laiendada koostööd India ja Vaikse ookeani piirkonna oluliste mõttekaaslastega, nagu Jaapan, India, Lõuna-Korea, Austraalia ja Uus-Meremaa; tunneb sellega seoses heameelt jõupingutuste üle ELi põhimõtetel ja väärtustel põhineva India ja Vaikse ookeani piirkonna Euroopa strateegia väljatöötamisel, mis võib hõlmata ühiseid sõjalisi operatsioone Austraalia ja NATOga Vaikse ookeani piirkonnas; on seisukohal, et osana ühtsest Hiina strateegiast, mille raames EL ja liikmesriigid vajadusel Hiinale koos vastu astuvad, peaks EL püüdlema tihedama koostöö poole piirkonna riikide ja teiste demokraatlike riikidega, mille jaoks tuleks kasutada täiel määral ära ELi Euroopa ja Aasia ühendamise strateegiat; hoiatab Hiina jõupingutuste eest piirkonnas, eriti Taiwanis, jõulisemalt käituda, mille tulemuseks on piirivaidlused paljude naabritega;

57. rõhutab vajadust kasutada ära võimalusi, et parandada ELi ja India suhteid veelgi, võttes arvesse piirkonna arengut ning India olulist rolli nii piirkonnas kui ka kogu maailmas;

58. tervitab Arktikat käsitleva ühisteatise lisamist komisjoni 2021. aasta tööprogrammi; leiab, et Arktika piirkonna strateegia on ELile vajalik;

ELi suutlikkuse ja vahendite tugevdamine ÜVJPs

59. rõhutab oma toetust ühtse kaitsepoliitika järkjärgulisele määratlemisele ja edendamisele, mille eesmärk on tugevdada ÜJKPd ning selle aluslepingutes sätestatud eesmärke ja ülesandeid, ning sellise kaitsekoostöö liidu kujundamisele, kus tunnustatakse neutraalsete riikide konkreetset põhiseaduslikku olukorda ning mis põhineb selgetel strateegilistel eesmärkidel ja on suunatud inimeste turvalisuse ja kestliku rahu saavutamisele; kiidab seoses sellega heaks algatuse võtta 2022. aastal vastu strateegilised suunised; rõhutab vajadust veelgi tugevdada ELi ja NATO vahelisi suhteid, rõhutades nende

([6]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0174.

omavahelist sobivust ja strateegilist tähtsust; kutsub Euroopa riike üles investeerima rohkem oma kaitsevõimesse, tasakaalustama vastutust NATOs ja muutuma USAle võrdsemaks partneriks; tunnustab ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide panust rahvusvahelise rahu, julgeoleku ja stabiilsuse tagamisse; kiidab heaks Euroopa rahutagamisrahastu loomise suunas tehtud edusammud; toonitab vajadust hakata deklaratsioonide koostamise asemel tegutsema, eelkõige ELile tõelise Euroopa kaitsesektori tööstusliku baasi loomise teel, kasutades selleks piisavalt suure eelarvega Euroopa Kaitsefondi ning rakendades alalist kiiremini ja sidusamalt struktureeritud koostööd, millega püüeldakse ELi strateegilise autonoomia suunas, võimaldades ELil edendada integreeritumat kaitsevarustuse siseturgu; rõhutab, kui tähtis on korraldada kaasavaid konsultatsioone mitme sidusrühma osalusel, et edendada julgeoleku- ja kaitseküsimustes ühise strateegilise kaitse kultuuri;

60. tuletab meelde, et naiste osalemisel rahu- ja julgeolekuprotsessides võib olla märkimisväärne roll selles, kui edukaks ja kestlikuks rahulepped osutuvad ning kui kestev ja kvaliteetne on rahu; rõhutab, et naiste, rahu ja julgeoleku edendamise tegevuskava ning naiste välis- ja julgeolekupoliitikas võrdse esindatuse kohustused ja deklaratsioonid jäävad sageli ainult ilusateks sõnadeks, selle asemel, et seada need eesmärgiks ja tagada nende tegelik rakendamine, mis viib olukorrani, kus tegevuskava eesmärkide saavutamine on kogu maailmas piiratud; tuletab meelde, et konfliktide lahendamine on edukam, kui protsessi jooksul võetakse arvesse soolise tasakaalu ja võrdõiguslikkuse põhimõtet, ning nõuab ÜJKP missioonides naiste osaluse suurendamist, eelkõige otsustusprotsessides ja juhtpositsioonidel; nõuab, et soolist aspekti süvalaiendataks sellistele missioonidele ja soolise võrdõiguslikkuse koolitustele ning asjakohase lähenemisviisi tagamisel naistele, rahule ja julgeolekule kogu ELi lähetatud sõjaväe- ja tsiviilpersonali puhul, sealhulgas Euroopa välisteenistuse keskastme ja tippjuhid ning ÜJKP missioonide ja operatsioonide juhid ja komandörid, ning et naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 rakendamisele aidataks aktiivselt kaasa; nõuab mitmekesisust ja naiste osakaalu puudutavate selgete ja mõõdetavate eesmärkide seadmist Euroopa välisteenistuse juhtivatel ametikohtadel, sealhulgas eesmärk saavutada olukord, kus juhtivatel kohtadel töötajatest 50 % on naised, k.a delegatsioonide juhid, ELi eriesindajad ning ÜJKP missioonide ja operatsioonide juhid; kutsub üles koostama tulevase soolise võrdõiguslikkuse III tegevuskava ning naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava põhjal riiklikud tegevuskavad, sealhulgas vahehindamine ning naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava lisamine eelseisvasse ELi III tegevuskavasse soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta arengukoostöös;

61. rõhutab, et EL peaks enda peale võtma üleilmse juhtrolli pandeemia tagajärgedega tegelemisel, mis nõuab piisavaid rahalisi vahendeid; rõhutab vajadust ulatuslikuma mitmeaastase finantsraamistiku järele välistegevuse ja kaitse valdkonnas, sealhulgas suuremaid eraldisi ÜVJP-le, naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendile (NDICI), ühinemiseelse abi rahastamisvahendile (IPA III), Euroopa Kaitsefondile (EDF) ja sõjaväelisele liikuvusele ning nõuab, et nõukogu kiidaks kiiresti heaks Euroopa rahutagamisrahastu; peab kahetsusväärseks nõukogu ettepanekut vähendada uues mitmeaastases finantsraamistikus välistegevuse rahastamisvahendeid ning rahastamise puudumist ELi taasterahastu „NextGenerationEU“ kaudu; rõhutab, et need kärped võivad pärssida ELi rolli rahvusvahelisel tasandil ja anda löögi liidu suutlikkusele läbirääkijariike stabiliseerida ja ümber kujundada; rõhutab, et parlament tuleb sisuliselt kaasata strateegilisse juhtimisse, iga-aastastesse ja mitmeaastastesse töökavadesse ning välistegevuse rahastamisvahendite kontrolli; tuletab meelde vajadust suurendada ELi eelarvelisi vahendeid tsiviilkonfliktide ennetamiseks järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ning suurendada rahuloome, dialoogi, vahendamise ja lepitamise rahastamist;

62. nõuab kaitsevõime tugevdamist, seades prioriteediks võimearendusplaani ja kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise raames tuvastatud võimes esinevad puudused, eelkõige süvendatud koostöö kaudu, näiteks panustamine ja jagamine, ning sisuliste projektide ja ambitsioonikama alalise struktureeritud koostöö (PESCO), Euroopa Kaitsefondi, sõjaväelise liikuvuse ja Euroopa kosmoseprogrammi piisava rahastamise kaudu; märgib, et selline tegevus peaks olema kasulik ka NATO ja Atlandi-üleste suhete jaoks; rõhutab vajadust ELi vahendite ja mehhanismide suurema sidususe järele ELi kaitsekoostöös ja nõuab sellega seoses ressursside optimeerimist, et vältida tarbetut kulutuste ja instrumentide dubleerimist; nõuab Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni osakonnale suuremat toetust, rohkem töötajaid ning piisavaid ja alalisi eelarvevahendeid tingimusel, et selle varasemat ja praegust tegevust hinnatakse sõltumatult ja põhjalikult; nõuab Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni osakonna volituste läbivaatamist, et need hõlmaks uute osaliste, nagu Hiina, sekkumist väljastpoolt;

63. kordab oma üleskutset toetada tugevamalt ELi merendusjulgeoleku strateegiat, kuna meresõiduvabaduse säilitamine on üha keerukam katsumus nii kogu maailmas kui ka naabruskonnas; rõhutab, et meresõiduvabadust tuleks alati austada; soovitab üleilmse merendusteabe tõhusa haldamise saavutamiseks tugevdada ja toetada struktuurilist koordineeritust institutsioonide, organisatsioonide ja riiklike ametiasutuste vahel, võimaldades eelkõige kahe peamise tsiviil- ja sõjalise komponendi lähenemist, millel põhineb teadlikkus olukorrast merel;

64. rõhutab ÜVJP missioonide ja operatsioonide tähtsust; toonitab, et kolmandate riikidega on sõlmitud raamlepingud, mille kohaselt osalevad need riigid ELi kriisiohjamisoperatsioonides; märgib, et sellised lepingud tõstavad esile rahu- ja julgeolekupüüdluste saavutamiseks vajaliku ühtse lähenemisviisi;

65. juhib tähelepanu keskmises ja pikemas perspektiivis ohtudele, millega tuleb ÜVJP raames tulevikus tegelema hakata, sealhulgas julgeolekuohud, mille on põhjustanud autoritaarsed režiimid, valitsusvälised osalejad, kliimamuutused, küberohud, keemilised, bioloogilised, radioloogilised ja tuumarünnakud, hübriidohud, sealhulgas tehisintellekti laialdasem kasutamine, desinformatsioonikampaaniad, kosmosevõidujooks, selle militariseerimine ja kujunemisjärgus tehnoloogiad, terrorism ja kontrollimatud rändevood ning juba olemasolevad geopoliitilised katsumused; rõhutab, et EL peab tegema hübriidohtude määratlemisel ja tuvastamisel edusamme; palub ELil suurendada nende ohtudega seotud teadlikkust ning luua ühine kaitsevõime; rõhutab, et selliste ohtudega saab võidelda vaid kooskõlastatud tegevuse kaudu ning õigeaegse ja piisava investeerimise kaudu Euroopa teadusuuringutesse ja innovatsiooni; tervitab Euroopa Parlamendi tehisintellekti digiajastul käsitleva erikomisjoni loomise foorumina, kus on võimalik lahendada tehisintellektiga seotud strateegilisi probleeme; peab oluliseks ELi poliitika sise- ja välisaspektide vahelise parema seose loomist tagamaks, et ELi poliitika järgiks ÜVJP eesmärke, sealhulgas ELi energiapoliitika valdkonnas;

66. rõhutab vajadust arendada välja ühtne kliimapoliitikaga seotud ÜVJP mõõde, kuna kliimamuutused mängivad üha enam majanduslikult, sotsiaalselt ja poliitiliselt destabiliseerivat rolli ning mitmekordistavad riske;

67. kiidab heaks teabepõhise ohuanalüüsi, mille viib praegu läbi komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja mida käsitatakse tulevaste strateegiliste suuniste lähtepunktina, ning nõuab selle analüüsi tulemuste arutelu parlamendis; kiidab heaks komisjoni uue lähenemise, et kaasata strateegiline prognoos ELi poliitika kujundamisse, sealhulgas välis- ja julgeolekuküsimustes;

o

o o

68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogu eesistujale, nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning liikmesriikidele.